

Continuous Quality Improvement 12 การเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลัง การให้สุขศึกษา เรื่อง การดูแลแผลผ่าตัดในมารดาหลังคลอด

นางสาวจิราหนู บุตรกุล พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

นางรุ่งฤดี จันทะสาร พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หอผู้ป่วยสงฆ์/ พิเศษประกันสังคม

บทนำและวัตถุประสงค์ โรงพยาบาลศรีสะเกษ ตึกพิเศษประกันสังคม ให้บริการผู้ป่วยมารดาหลังคลอดทุกชนิดทั้งคลอดปกติและผ่าท้องคลอด ปี 2560 จำนวนผู้ป่วยผ่าคลอดทั้งหมด 736 ราย พบมีการติดเชื้อในแผลผ่าตัดทั้งหมด 2 ราย จากการสอบถามมารดาหลังคลอดที่พบการติดเชื้อบริเวณแผลผ่าตัดพบว่ามี การปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องในการดูแลแผลเมื่อกลับไปอยู่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบถึงความรู้ การดูแลตัวเอง และการดูแลแผลผ่าตัด โดยการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลัง เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง และจัดโปรแกรมการดูแลตัวเองและแผลผ่าตัดสำหรับมารดาหลังคลอดเมื่อกลับบ้านต่อไป จึงได้จัดทำวิจัยนี้ขึ้นมา เปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังให้สุขศึกษา เรื่องการดูแลแผลผ่าตัดในมารดาหลังคลอด

วิธีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มมารดาหลังคลอดที่คลอดด้วยวิธีการผ่าตัดคลอดที่รับบริการ ในตึกสงฆ์/ พิเศษประกันสังคม โรงพยาบาลศรีสะเกษ จำนวน 40 คน เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ระหว่าง เดือน 1 เม.ย. - 30 มิ.ย. 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้ก่อนและหลังให้สุขศึกษา ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธี KR 20 และอัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ.769 และ.786 ตามลำดับ

ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างหญิงหลังคลอดมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ก่อนให้สุขศึกษาเท่ากับ 11.82 และหลังให้สุขศึกษาเท่ากับ 13.17 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้หลังให้สุขศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.001

สรุปและข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างหญิงหลังคลอดผ่าตัดมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดูแลแผลผ่าตัดก่อนได้รับสุขศึกษาเรื่องการดูแลแผลผ่าตัดเท่ากับ 11.82 และหลังการได้รับสุขศึกษาเท่ากับ 13.17 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้หลังได้รับสุขศึกษาเรื่องการดูแลแผลผ่าตัดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องให้คำแนะนำในเรื่องการออกกำลังกาย การรับประทานยาปฏิชีวนะอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันแผลผ่าตัดติดเชื้อ การปรับทัศนคติการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการรับประทานอาหารให้ถูกต้อง ครบ 5 หมู่ มุ่งปรับทัศนคติความเชื่อการรับประทานไข่ที่จะทำให้แผลมีรอยนูนบริเวณแผลผ่าตัด